

NAGY ERIKA

AZ ÉVEZREDEKEN ÁTREPÜLŐ KONFERENCIA

Dunaszerdahelyen október 10-én a hagyományokhoz híven könyvbemutatóval vette kezdetét a XVII. Nemzetközi Vámbéry Konferencia. A Fontána étteremben megrendezett könyvbemutató a XV. és XVI. Nemzetközi Vámbéry Konferencia előadásait, vagy legalábbis azok nagy részét tartalmazó könyvet vehették kézbe a jelenlévők, melynek címe *...rég feledett munkásság utóhangjai mutatják hatásukat*. A könyvet Keller László turkológus, Magyarország isztambuli főkonzulja szerkesztette, és a Vámbéry Polgári Társulás adta ki. A könyvbemutatón Dobrovits Mihály turkológus, a Vámbéry Tudományos Kollégium elnöke köszöntötte a megjelent vendégeket. Madaras László régészprofesszor beszélt a könyv érdemeiről, szerzőiről, mindazon témakörökről, kutatási területekről, amelyekre a magyar keletkutatók a figyelmüket összpontosították. A tizenkét, válogatott előadást tartalmazó könyvben többek között Darkó Jenő történész két írása olvasható *A főhatalom útja és Trogus és Jordánés viszonya* címmel. Madaras László régészprofesszor több mint negyven éve kutatja a Közép-Tisza-vidék avar korát, írásában mint egy nagyszabású kiállításban mutatja be az érdeklődőknek azokat a leleteket, amiket az évtizedek alatt maga tárt fel, kiegészítve olyan, a térségben előkerült lelet-együttesekkel, melyeket elődei egykor eljuttattak a múzeumba. Czentnár András orientalista írásából az derül ki, hogy a madaraszat és solymászat egyáltalán nem elhanyagolható témakör a turkológia szempontjából. Uhrman Iván orientalista tanulmányában többek között felteszi a kérdést, vajon találni-e a török vagy tágabban a szteppesi népek, sőt, akár az uráli rokonnépek körében bármely olyan nyomot, amely a

vadkan totemisztikus kultuszát igazolná. Zimonyi István történész a volgai bulgárok örökségét elemzi, akik a török nyelvű népek közé tartoznak, és akiknek az állama a 10. század elejétől a mongol hódításig állt fenn a Volga-Káma összefolyásának vidékén. Dobrovits Mihály turkológus *Az iszlám a korai szovjet korszak belügyi irataiban* című tanulmányának lezárásaként kifejtette, hogy amennyiben vizsgálat tárgyává válik a sztálinista politikának az iszlám vallási szervezetekhez való hozzáállása, egyértelművé válik az is, hogy ők ezeket a szervezeteket a szovjet politika és a vallásos tömegek közötti kapcsolattartásra kívánták felhasználni. Kiss László ezúttal is orvostörténeti adalékkal szolgál a téma iránt érdeklődőknek, vagyis arról értekezik, hogy Vámbéry Ármin és Rechnitz-Arányi Kornélia fia, Rüszttem, mennyire messzire esett a fájától. Tasnádi Edit turkológus első tanulmányában Arany János török kapcsolódásairól ír, nem véletlenül, hiszen Arany igazi nyelvtudásos volt, és törökül is tanult. Nyelvtudását maga Vámbéry Áron is nagyra tartotta. Második írásában pedig azt elemzi, hogy a törökök története szorosán kapcsolódik a magyarokéhoz, ám az irodalmát, különösen a drámairodalmát alig ismerjük.

Másnap, vagyis október 11-én Hájos Zoltán, Dunaszerdahely polgármestere köszöntötte a nemzetközi konferencia neves vendégeit, előadóit, majd Dobrovits Mihály megnyitotta a tanácskozást. A délelőtti tanácskozás levezető elnöke Simon Szabolcs történész volt. Irányítása alatt a tanácskozás főként a honfoglalás korát vette nagytitka alá Madaras László, Darkó Jenő, Uhrman Iván, Dobrovits Mihály és Zimonyi István előadásában, majd délután a konferen-

cia résztvevői megkoszorúzták Vámbéry Ármin mellszobrát. A délutáni tanácskozáson Vásáry István professzor, orientalista, turkológus, a Vámbéry Polgári Társulás elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja vezetése alatt a turkológus Kovács Szilvia, Kiss László és Lacza Tihamér tudomány- és művelődéstörténész előadását hallgatták meg a konferencia résztvevői. Ezt követően került sor a Vámbéry-díj ünnepélyes átadására, melyet a Vámbéry Tudományos Kollégium döntése alapján ebben az évben Madaras László régészprofesszor vehetett át. A díjazottat Dobrovits Mihály méltatta. Szombat délelőtt Fibi Sándor elnökölt, ekkor négy előadást hallgathattak meg a konferencia résztvevői. A magyarországi Bartha-Rigó Márta, N. Rózsa Erzsébet, valamint a hazai orientalisztika és politikatudomány jeles képviselői Kovács Attila és Zsoldos Péter előadásaikban a világpolitika, a Közelkelet és az iszlám világ olyan jelenkori aktuális problémáit elemezték, mint az egyiptomi külpolitika fordulatai, a modern iszlám világ reformkísérletei, az uralkodó és alattvaló dilemmája Katar és az Emirátusok külpolitikájában.

A konferenciának van egy nagy előnye, mégpedig az, hogy átrepül az évezredek. Két nap alatt tizenkét kiváló előadást hallgathatott meg a közönség, és ígéret született, hogy ezekből az előadásokból is születik majd újabb kötet a jövő évi konferencia anyagaival együtt. Dunaszerdahely a magyarországi és a közép-európai orientalisztika kimonodott fővárosává válik minden év őszén, amikor a keleti tudományok kiváló tudósai lehetőséget kapnak kutatási eredményeik prezentálására.